

Fossiler, tænkte han, alle vegne fossiler. Han stoppede op på det øverste trappetrin og blev stående uden at røre sig.

Foden dækkede halvdelen af det velkendte mønster i kældertrappens rødlige granit. Han trak langsomt foden ti centimeter til siden, så han kunne se hele ortoceratitten. Fortidslevnet glimtede svagt i det matte dæmringslys, der sivede ind gennem kælderdørens lille, storbynavsede rude.

Han kikkede op på de oliegrå skyer, og i et pludseligt øjeblik af absolut klarhed så han, at himlen omme bagved var helt blå.

Lysende blå.

Det varede kun et øjeblik. Himlen var grå igen, grå som sædvanlig, grå af forbrændte fossile brændstoffer.

Foden på fossiler, og fossiler over hovedet, i lungerne, i blodbanen.

Fortidens uudslettelighed.

Men himlen kan blive blå igen, tænkte han sammenbidt og klappede sig på den slidte fløjlsjakkes inderlomme.

Han lukkede øjnene og tog en dyb indånding. Han burde tænke på døden, syntes han. Han var lidt skuffet over sig selv. Der meldte sig ingen dybsindige eksistentielle tanker om dødsøjeblikkets magiske overgang, om den tilstand ingen nogensinde kan fortælle om. Ingen guddommelige åbenbaringer, ingen afgrundsdybe sidste erkendelser af en mening hinsides forgængeligheden, ikke noget liv der passerede revy for hans indre øje.

Han kom pludselig til at grine. Lydløst. Der var ikke ret meget liv til at passere revy. Måske skete det i dette øjeblik, uden at han ænsede det. Hele tomheden, hele intetheden, alt det han var blevet frarøvet, rullede måske forbi uden at afsætte det mindste spor i hjernebarken.

Den tomme historie om hans liv.

I stedet tænkte han på dinosaurer. En verden, der gik under og banede vejen for en ny. Døde dinosaurer, der presses ned under jorden og bliver til olie, kul, gas og ligger dernede, indtil den næste verden borer dem frem og brænder dem og sender de giftige rester af dem op mod himmelhvelvet.

Himlen dækkes af uddøde dinosaurer.

Han kom til at grine igen. Lige så lydløst. Han strøg hånden hen over kuverten i inderlommen og tænkte på de tre. De tre kort, de tre døde brødre, det tavse broderskab i kælderen, de krystalklare tanker midt i et ildhelvede.

Far, tænkte han.

Han skubbede forsigtigt kælderdøren op på klem. Forsommormorgens klamme kulde trængte straks ind under tøjet. Gik han ud fra. For mærke den kunne han ikke. Han kunne heller ikke lugte den tunge, våde, ærkeberlinske stank. Han havde andet at koncentrere sig om.

Nogle gange bliver bestemte sanser nødt til at sætte de andre ud af funktion. For at få mere plads. Det eneste, han havde brug for, var hørelsen og synet. Han skulle aldrig mere registrere en lugt, en smag, aldrig mere en berøring. Men han skulle nå at se og høre lidt endnu. Så meget som muligt. Frem til gemmestedet. Derefter ville følesansen tage helt over i de sidste sekunder. Han håbede, at de blev få.

Åh gud, ja, tænkte han og skævede ud. Gaden lå helt øde hen. Han havde ikke ventet andet. De var gode til at gøre sig usynlige. Begge to.

Begge hold.

Hvis de da ikke var endnu flere.

De små timer, tænkte han. Hvornår slutter de små timer?

Idet han smuttede ud på gaden, faldt hans blik en sidste gang på fossilet i trappen. Han tænkte: Det var det nærmeste, jeg kom på et kæledyr.

Det nærmeste jeg kom på en familie.

Gemmestedet, tænkte han. Det er det eneste, der tæller nu. Der er ikke andet end det.

Gaden var en gyde, lidt snusket, afsides. En smøge. Sådan et sted, hvor man bliver overfaldet og berøvet. En afkrog. En skjult dør til et skjult sted.

Som om de ikke kendte den.

Som om de ikke lå på lur.

Som om de ikke var efter ham allerede nu, da det begyndte at gå op ad bakke.

Det var en flad by. Han kendte ikke ret mange andre bakker. Men her kom man op, så man kunne se ud over de materialiserede drømme.

Drømme, der materialiseres, bliver til mareridt.

Han plejede at elske pladsen her, den mikroskopiske park med én enkelt bænk, hvor man kunne sidde og se Muren strække sig til begge sider med ingenmandslandet som en zone mere mineret med vanvid end med miner. Og der var ellers ganske mange miner.

Men nu stoppede han ikke op. Han halvløb gennem den øde by. Ikke det mindste glimt af liv.

Og nede i gråheden – en kunstig tåge, der sikkert udelukkende bestod af forbrændte fossile brændstoffer, gamle dinosaurer – bugtede Muren sig videre, til den gik i ét med den grå himmel, som ikke helt formåede at skjule den halve solskive, han måtte vende sig om til den anden side for at se.

For solen står op i øst.

Og hans blik var rettet mod vest.

Idet han vendte sig om for at se solen, anede han en bevægelse i byens absolutte stilhed, men ikke mere end det. Måske var den slet ikke dér omme bag ryggen, men inde i hans hoved. Dér havde mange dæmoner vokset sig stærke i løbet af de sidste uger. I takt med, at de dukkede op i yderverdenen. Hvis det ikke var omvendt.

Det var svært at holde de ydre dæmoner ude fra de indre.

De var talløse.

Åh gud, gemmestedet. Der var for langt derhen. De måtte ikke komme allerede. Hvordan skulle han nå det? Han gjorde sine skridt længere, men han kunne ikke sætte i løb. Så ville

de være klar over, at han havde set dem, så ville de bare tage ham. Og så ville helvede bryde løs.

De forholdt sig stadig afventende, ventede. Han forstod ikke rigtigt på hvad.

Han klappede sig igen på inderlommen – og samtidig på sit eget hjerte. Jo, det bankede stadig. Omme bag dagbogen og de tre fragmenter i den gulbrune kuvert.

Uden det bankende hjerte ville de intet være. Kun tre døde stumper papir.

De tre døde brødre, hvis far han næsten var. På sæt og vis var.

Far, tænkte han. Havde jeg dog bare fået lov at møde dig.

Hvis du kunne se det her, tænkte han og gjorde skridtene så lange, som han turde. Et kort øjeblik gled hans blik ud over byen. Sønderhullede facader på de huse, der endnu stod tilbage. En grå, urestaureret ruinby med en endnu mere grå himmel. Det var ikke det, du drømte om. Nu da jeg ved, hvad du tænkte. Nu da jeg endelig har læst dine ord.

Dine drømme var større end dette.

Men dette er alt, hvad jeg har set. Dette er min by. Muren, den evindelige Mur, eksisterer lige så meget inde i mit hoved som udenfor. Og de fossile brændstoffer har taget bolig i min krop.

En eneste gang var det lykkedes ham at forlade byen. Det havde været meget besværligt at komme væk. Til Moskva. For at besøge fortiden.

For at ændre fortiden.

Han kunne ikke skimte parken endnu. Når de første trætoppe dukkede frem, ville han sætte i løb. Ikke før. Det hele var mest et spørgsmål om, *hvornår* de ville snuppe ham. For *hvem* der gjorde det, spillede ikke den store rolle.

Der var tre veje til parken. Han havde dem i hovedet. Det havde de sikkert også, men det skulle være muligt at narre dem. Det *burde* i alt fald være muligt.

Rent teoretisk.

Et nyt blik over skulderen. En menneskeskikkelse denne

gang – eller snarere en hastig bevægelse ind mod en port. Et aftryk på nethinden, der sad tilbage en stund. En rent visuel erindring.

Han vidste, hvem de var. Disse overdrevet velsiddende jakkesæt, som om alle havde samme skrædder. Broderlandets så anderledes ud. De havde slet ingen skrædder. Men de var der sikkert også et sted i nærheden.

De russiske jakkesæt. Som en flok bønder.

Endnu ingen trætoppe. Og morgenlyset, der presser sig frem gennem alt det grå. Men endnu ingen folk på gaden.

Bortset fra dem. Er de holdt op med at gemme sig? Det virker, som om de velsiddende jakkesæt er alle vegne nu. Eller er det kun i mit eget hoved?

To styk nu. Skarpe konturer mod den matte solskive. Ingen grund til at skjule sig mere.

Så var det nu. Han drejede ind ad en låge, spænedes hen over en legeplads, kastedes sig over en mur, drejede hen ad en gyde i et kryds og løb. Alt, hvad han kunne.

Nummer to af de tre veje til parken.

Skridtene. Han hører skridtene. Knasende i legepladsens grus. Du når det, du kan nå det. Du kan stadig nå det.

Han drejede om et hjørne og løb lydløst hen ad en større gade, drejede af igen, gennem en baggård, ind i et vaskehus og ud på den anden side. Skridtene var væk.

Var de virkelig væk? Han kunne ikke stoppe op og lytte efter. Det gik ikke. Og endnu ingen trætoppe.

Han gjorde det alligevel. Stoppede op. Klemte ryggen mod en dybt forsænket gadedør. Lyttede. Ikke en lyd. Kikkede ud.

En gadefejter et halvt hundrede meter henne. Burde han være der? Var det ikke for tidligt til gadefejtere? Han syntes, han skimtede en bondemandsjakke under overallen.

Og løb den anden vej. Indtil han faktisk så trætoppene svaje over facaderne.

Var de der virkelig?

Intet var sikkert. Bortset fra gemmestedet, kuverten i ven-

stre inderlomme. Og pistolen i højre.

Han løber. Vender sig om. Gadefejeren er væk. Bevægelser i gyderne. Satans. Bondemandsjakker.

Og parken derhenne. Kort, langt; langt, kort. Ved det ikke, kan ikke afgøre det. Løber bare.

Skridt. Løbende skridt. Hvor? Hvorfra? Bagved, foran?

Ind i parken. Ind mellem træerne. Den tætteste klynge. Løbende skridt et sted. Hvor? Åh nej, se mig ikke nu. Se mig ikke nu, mens jeg klemmer kuverten ned i det næsten usynlige hul bag grenene på det allerinderste træ.

Se mig ikke nu, lede svin.

Og han krydser parken. Lidt lettere. Hvert skridt er en sejr. Hvert levende skridt. Han er ude på den næste gade. Han løber som en gal nu, som en gal. Fødder mod asfalten. Gadefejeren. Han ser ham ud af øjenkrogen.

Det er alt sammen så forbandet dumt.

De er fire. En gadefej og tre med bondemandsjakker. Han vil aldrig kunne løbe fra dem. Og det er ret beset heller ikke dem, han løber væk fra, det er gemmestedet. Hvert skridt er en sejr.

De kommer nærmere, nærmere. Til et vist punkt, så er det pludselig, som om de sækker bagud. Hvorfor? Han løber videre og forstår. Han ser silhuetterne mod den absurde, tilsmudsede solskive, der stadig ikke er hel. Han ser konturerne af de velsiddende jakkesæt. Han standser op, vender sig om. Gadefejeren og de tre bondemænd tager langsomme, afventende skridt hen mod ham. De skræddersyede ligeså. Fra den anden side.

Selv er han i midten. Uden udvej.

Der er faktisk en lille kirke omme bag ham. En nedlagt kirke, der bliver brugt som kartoffeldepot. Han genkender den. Det var den, han blev døbt i.

Jeg ville ønske, jeg kunne bede.

Til dig, Gud som jeg ikke tror på.

Og tiden ændrede karakter. Han stoppede op. Åndede ud. Smilede, lo måske. Sank ned på hug mod den nattekolde

kirkemur. Nøgne facader. Intet alternativ. Intet alternativ til højre lomme. Højre inderlomme.

Han trak pistolen frem. Ikke for at dræbe, men for at dø.

Han blev siddende sådan på hug. Pistolløbet gled hen over asfalten. Tegnede ulæselige tegn. Han så til højre. Gadefejrholdet nærmede sig langsomt. Bondetampe. Deres blikke var ikke længere rettet mod ham. De var rettet mod de fire skræddersyede, som nærmede sig fra venstre. Han så på dem.

Ingen så på ham. Det var, som om ingen så ham.

Og så gav han sig til at skyde. Til begge sider. Højt over hovederne på dem. Han ville ikke dø med at have sendt nogen i døden.

Jeg dør i det mindste uden at have taget nogens liv, tænkte han og skød.

De må ikke få mig, tænkte han. Det har jeg vidst hele tiden. De vil få mig til at afsløre det hele.

Én kugle tilbage.

Han gemte den. Ventede på dem. Holdt øje med deres reaktioner. Så, hvordan det gav et sæt i begge hold. Et lille kollektivt sæt af en pludselig, afgrundsdyb erkendelse.

Den kom, lige inden han åbnede munden og stak pistolløbet ind.

Den kom alt for sent.

Far, tænkte han.

Og så var himlen helt lysende blå.

Viggo Norlander var ikke politimand. I dag var han ikke politimand. Ikke denne smukke søndag lige midt i marts.

Nej, i dag var han plejer.

For en jubelidiot.

En galning, som ville drage ud til universets udkanter og spille sine penge på gamle, slidte møbler. I stedet for at købe pæne nye i Ikea.

»Det skal nok blive skægt,« havde jubelidioten sagt. »En familieudflygt.«

»Klap i,« havde Viggo Norlander svaret med formidabel finesse.

Hvorefter de to familier på højst ubehagelig vis blev presset ind i en gammel familiebil af mærket Toyota Picnic. Ni personer på familieudflygt til Roslagen. Og af nævnte ni var kun én i godt humør.

Nemlig jubelidioten.

Som desuden kørte, var vild med at køre samt kørte som en brækket arm. Det var de øvrige otte enige om.

Den meget hvidhårede jubelidiot ved Viggo Norlanders side havde unægtelig en vis evne til at leve i sin egen verden og tro, at den var alles. Han så sig om og udbrød begejstret henvendt til den surmulende skare:

»Se her, hvordan sneen tindrer på taget af Roslags-Bros Kirke. Præcis det syn må have mødt de hjemvendende korsfarere vinteren 1150 efter det andet korstog og mange års krig og lidelser. Det må have været som at vende hjem til paradiset.«

»Måske skulle du hellere holde øjnene ved vejen, Arto,« replicerede hans kone forsigtigt fra bagsædet.

Arto Söderstedt var imidlertid endnu mindre klar over, at hun havde sagt noget, end at bilen tre gange havde tangeret

grøftekanten af den nødtørftigt ryddede, landlige senvintervej.

Hans kone hed Anja og var en meget tolerant kvinde, der sjældent modsatte sig sin mands nykker. Eller også var hun bare tilstrækkelig meget realist til at indse, at det var omsonst. Hun sad i sædet bag sin mand og kastede et uroligt blik på den anden kvinde i bilen, Viggo Norlanders samleverske Astrid. Selvom Astrids to små døtre Charlotte og lille Sandra indimellem blev slynget rundt som et par kludedukker i deres barnestole, tog hun tilsyneladende situationen med fatning. Til gengæld var hun stadig sur på Viggo på grund af hans vrangvilje.

»Jamen, Astrid, du forstår ikke,« havde Viggo Norlander sagt lørdag aften, da det hårdt prøvede par sad og forsøgte at slappe af efter at have fået begge småpiger lagt i seng. Viggo havde kørt dem helt op med en sengehoppkonkurrence, der havde efterladt ham såvel mørbanket som udskældt.

»Hvad er det nærmere bestemt, jeg ikke forstår?« spurgte Astrid med et tonefald, der med sin tilsyneladende mildhed var mindst lige så bestemt som Arto Söderstedts distræte variant.

Viggo Norlander forsøgte sig alligevel:

»Han har sat sig i hovedet, at han absolut skal købe et skrivebord på en auktion et sted halvvejs oppe i Norrland. Lyder det virkelig ophidsende? Vi kunne da foretage os noget nytigt i stedet for, vi kunne ... tja ... tage ud til Ikea og købe et toiletskab ...«

»Jeg synes, det lyder hyggeligt,« sagde Astrid, tog en slurk vin og lænede sig tilbage i sofaen i den engang så ungarleagtige lejlighed i Banérgatan. Viggo forstod, at der var truffet en beslutning. Resten af aftenen stod i mukkeriets tegn.

Astrid gengældte Anjas blik og himlede kort med øjnene. Det var en særdeles universel himlen med øjnene af den slags, som kvinder overalt på kloden fra tid til anden udfører, og som altid betyder: »Mænd!« Den overskrider alle sprogbarrierer.

Bagest i bilen blev der på den anden side ikke himlet ret meget med øjnene. Der var protesterne både mere tydelige og lydelige. Af ægteparret Söderstedts fem børn havde de to ældste, Mikaela og Linda, fået lov at slippe. Men Peter, Stefan og lille Lina var med. Og når de ikke sloges, mukkede de.

Den eneste på forsædet, der hørte den evindelige kævlen, var Viggo Norlander. Han forsøgte at lukke den ude ved at granske kortbogen. *Motormännens vägatlas över Sverige*. Det lykkedes ikke særlig godt. Sætte dem på plads kunne han heller ikke, det var ikke hans børn. Og faderen virkede lige så uansvarlig som sædvanlig, som han sad dér bag rattet og smilede fjoget.

»Jubelidiot,« sagde Norlander.

Hvad der blev kvitteret for med et totalt fraværende engleblåt blik og ordene:

»Når sneen sådan har den her pulverform og ligger uberørt på markerne, og snefnuggene ligesom hægter sig sammen i små skyformationer på tagryggene, er det årets bedste tid. Senvinteren. Kan du ikke se, hvor smukt det er, Viggo? Hæv blikket fra kortbogen et øjeblik og se ud.«

Norlander havde sit yndlingsudtryk »Klap i« på læben, men blikket ud ad vinduet skubbede det bagud i mundhulen, til det opløstes og forsvandt et sted i strubens dybeste mørke. Skønheden var nemlig bedøvende. Den lave sol bredte sine stråler ud over det candyflossagtige snetæppe og fik Roslagens åbne landskab til at bølge i lys- og farvechangementer. Og i skovbrynet – hvor sneens berøring af granerne virkede direkte sensuel, som om en guddom et kort nu strejfede jordoverfladen – tittede et halvt år gammelt rådyrkid frem. Det eneste, der manglede, var en god, stor elg.

Det gik, som det plejede: Söderstedt nedbrød Norlanders modstand, uden at Norlander forstod, hvordan det gik til. Det var aldrig til at mærke på den fordømte blegfinne, at han kæmpede, men der foregik en stadig, omend ganske ublodig magtkamp mellem de to gamle makkere ved Rigskriminalpolitiets specialenhed for voldskriminalitet med internationale

aspekter, mere kendt som A-gruppen. Magtkampen bestod groft sagt i, at Söderstedt forsøgte at få Norlander til at hæve blikket. Eksempelvis fra en kortbog.

Og det var endnu en gang lykkedes ham. Tilsyneladende helt uden at anstrenge sig. Norlander var sat skakmat. Hans blik hang for evigt ved vinterlandskabet.

Ergo havde han ingen mulighed for at afgøre, hvor lang tid der var gået, da Arto Söderstedts umiskendeligt finlandssvenske stemme gjaldede som en morgenlidelig hanes:

»Så er det lige før, vi er der!«

Picnic'en bremsede en anelse hasarderet op og trillede ind bag en lang række biler, der holdt parkeret i vejkanten. Den standsede, skred en smule ud til siden, standsede atter, skred endnu et lille nøk ud til siden og standsede på ny. Alle ni blev siddende en stund uden at røre sig, indtil de syntes at nå til den fælles, ordløse konklusion, at det endnu en gang var lykkedes at undgå grøften.

Söderstedt sprang adræt ud, trådte op i bilen og klappede forsigtigt på Picnic'ens nyindkøbte tagbagagebærer. Han trak prøvende i et par tykke gummiremme og så, at alt var godt.

Norlander derimod hoppede ud i grøftens sne og sank i til livet.

Mens resten af familien maste sig ud på bilens førerside, hørte de – uden at fortrække en mine – en række forbløffende grove eder. Til sidst dukkede en meget hvid og meget vred skikkelse op foran motorhjelm.

»Yeti,« sagde Peter Söderstedt til sin lillebror. Og så grinede de uden en lyd.

Hvorimod Charlotte Olofsson-Norlander, snart fire år gammel og i en kronisk tilstand af forundring over den sælsomme verden, hun var blevet født ind i, pegede på faderen og spurgte:

»Mor, hvad er der galt med far?«

»Han er sneblind,« sagde Astrid Olofsson og trak af med døtrene.

De andre fulgte lidt efter lidt efter. Arto Söderstedt sluttede

op ved Norlanders side som den sidste i rækken og sagde:

»Drop nu det der, Viggo. Hverdagen er ikke andet end en kæde af uheld. Bare man forliger sig med det, kan man have et godt liv.«

Norlander stoppede op for at eksplodere. Men i stedet betragtede han sin mærkelige kollega og konstaterede, at vreden fortog sig. At han ganske enkelt havde ret. Han lo højt, gik videre og sagde:

»Fortæl mig så, hvad der er med det forbandede skrivebord.«

»Jeg *har* forsøgt,« sagde Arto Söderstedt. »Men du var ikke modtagelig.«

»Jeg kan bare ikke se, hvorfor sådan en to hundrede år gammel, halvrådden sag skulle være bedre end et gedigent Ikea-skrivebord. Pænt og nyt.«

»Det er et fund, Viggo. Et tysk barokmøbel med masser af snurrige skuffer og rum. Lidt slidt, forstod jeg, men med en aura af historie. Et skrivebord fra syttenhundredtallets Tyskland. Prøv at forestille dig alt det, det har været igennem. Alle dem, der har siddet og skrevet ved det. Alt det, der har ligget i alle de skuffer. Mine papirer vil ikke være isolerede, men en del af en historie.«

»Men det eneste, du har brug for, er et skrivebord.«

»Nej,« sagde Arto Söderstedt og så på ham. »Det er aldeles ikke det eneste, jeg har brug for.«

Han så på klokken. Den var to.

»En halv time, til det bliver råbt op,« sagde han. »Godt timet.«

De var efterhånden nået forbi hele rækken af parkerede biler og fremme ved selve gården. Den lå helt for sig selv i udkanten af markerne, og det eneste, der antydede en grund til, at der holdt så mange biler parkeret netop her, var et lille skilt, hvorpå der med kluntede blokbogstaver stod: »Forårs auktion. Søndag d. 16. marts kl. 13.00.«

»Forårs?« sagde Viggo Norlander. »Er det et navn?«

»Gad vide, hvornår den store særskrivningsdille i grunden

begyndte,« sagde Arto Söderstedt. »Og hvordan den så hurtigt kunne blive så udbredt.«

Familierne var forsvundet. En tyk, skægget mand, der stod på stuehusets terrasse og så almægtig ud, udgjorde det eneste synlige menneskelige liv. Da duoen nærmede sig, pegede han bombastisk til venstre. De så så længe på ham, at han følte sig nødsaget til at forklare sin gestus.

»Vi har flyttet auktionen ud,« sagde han på bredt roslagsmål. »Siden vejret nu er så smukt. Den bliver afholdt omme bag huset. Følg fodsporene.«

Det var ikke særlig svært at følge fodsporene. Sneen til venstre for gården var trampet eftertrykkeligt ned. De seneste år var interessen for antikke møbler og ting vokset drastisk i Sverige. Söderstedt var klar over, at det skyldtes fjernsynet. Der var efterhånden adskillige tv-programmer om antikviteter, og han kunne ikke nægte, at han følte en vis fascination ved disse programmer. Kronisk entusiastiske eksperter, der langsomt og omstændeligt gennemgik en genstands historie, mens ejeren stod som på nåle og bare ønskede, at norden ville klappe i og komme til kernespørgsmålet: Hvad kan jeg få for lortet?

Nej, det var uretfærdigt. Måske var der trods alt en sammenhæng mellem svenskernes voksende interesse for historie og deres voksende interesse for antikviteter.

Han gad bare godt vide, hvordan den interesse var beskaffen. Dybest set.

Og frem for alt gad han godt vide, hvor højt den ville presse prisen op. Så det tilkom nok ikke ham at kaste den første sten.

Da de to familiefædre rundede hushjørnet, var Peter og Stefan i færd med at kaste snebolde på lille Lina, og Charlotte vaskede sin lillesøster Sandra. Mødrene stod med ryggen til og snakkede et par meter borte, så de ansvarsbevidste fædre var nødt til at gribe ind og genoprette ro og orden. Med andre ord: skældte ud.

Resultatet var imidlertid beskedent – og da auktionarius desuden vendte tilbage, øjensynlig efter at have holdt en kort

pause, blev opmærksomheden rettet andetsteds hen, og børnene kunne fortsætte med at maltraktere hinanden i fred.

Rundt om stuehusets bageste veranda var der opstillet en stor og broget samling ting. Auktionarius fløj rundt mellem dem med en velvoksen bondekasket på hovedet og en særdeles rap tunge i munden. Den mangehovedede skare af potentielle købere blev overdænget med ting og sager, og det var svært at følge med. Söderstedt var ikke fri for at være nervøs for, om skrivebordet simpelthen skulle blive solgt, inden han vidste af det.

»Sikke en masse ragelse,« hviskede Norlander i hans øre.

»Der er guldkorn imellem,« hviskede Söderstedt tilbage.
»Tjek lige spisestellet der.«

Spisestellet, sikkert et Rörstrand fra først i tyverne, komplet med 24 dele, gik for beskedne to tusind kroner, og Söderstedt følte sig lidt roligere. Risikoen for opskruede priser var nok ikke så stor.

Der begyndte at blive tæt med mennesker omkring dem – enten var folkeskaren konstant i bevægelse, eller også blev de ganske enkelt flere og flere. De er her alle sammen på grund af skrivebordet, tænkte Söderstedt. Mindst ti antikvitethandlere fra Stockholm er mødt op for at presse prisen i vejret.

Men ved nærmere eftersyn virkede hans bekymring grundløs. Alle omkring ham lignede helt almindelige mennesker, der ikke gik specielt meget op i klenodier.

Til gengæld havde han ingen anelse om, hvor børnene var. Han tillod sig at gå ud fra, at mødrene var kommet til fornuft og levede op til deres ansvar som mødre. Selv følte han sig lige nu kun ansvarlig for et tysk barokskrivebord, som formodentlig var blevet fremstillet i 1764 i den ansete møbelsnedker Weissenbergers værksted i Leipzig.

»Og nu, mine damer og herrer,« råbte auktionarius, »en samling hjemmевævede kludetæpper fra et ægte roslagshjem fra fyrerne. Udsøgt landligt håndarbejde af højeste karat.«

En lille, vindtør dame omkring de 75 smuttede ind under Söderstedts venstre armhule og hvæsedede:

»Rystende!«

Han så forundret på hende.

»Blottet for kvalitetssans,« uddybede damen. »Den måde, de blander skrammel og antikviteter sammen på, røber en afgrundsdyb uvidenhed om de grundlæggende værdier.«

»Er det ikke netop på den slags auktioner, man kan gøre et fund?« spurgte Söderstedt og spejdede forgæves efter Norlander for eventuelt at drage fordel af dennes yndlingsreplik.

»Jo, det er det,« sagde en mandestemme i Söderstedts højre øre. »Der kommer snart et fint møbel. Et skrivebord. Opråbet er udsat til 14.30.«

Arto Söderstedt så på manden og nikkede. Han sagde modvilligt:

»Vil du byde på det?«

Manden, der var i halvtredserne, bred og veltrænet, trak på skuldrene.

»Det tror jeg ikke,« sagde han. »Jeg går først og fremmest efter bestik. Bestik og kander. Men hvem ved?«

»Jeg kunne godt finde på at byde på det,« sagde den gamle dame. »Jeg har hørt, at bud starter ved to tusind.«

»Femten hundrede, efter hvad jeg har hørt,« sagde Söderstedt, der begyndte at kunne lide samtalen.

»Nu er klokken 14.26,« sagde manden og så på sit armbåndsur. Det fangede Söderstedts interesse. Et gammelt Rolex, sikkert fra sidst i halvtredserne. Oyster Perpetual.

»Flot ur,« sagde Söderstedt.

»Jeg foretrækker at kalde det et kronometer,« sagde manden med et lille smil. Damen blandede sig:

»14.43 kommer der noget bestik fra århundredskiftet. Dem skulle du måske gå hen og tage et kik på.«

»God idé. Tak,« sagde manden og forsvandt i vrirnen.

»Skønt at blive af med ham,« sagde den vindtørre dame.

»Hvorfor det?« udbrød Söderstedt forbløffet.

»Hoven karl,« sagde damen. »'Kronometer'.«

Söderstedt stod lidt og så på hende. Pludselig greb hun ham i armen og sagde:

»Så er det nu. Mand mod mand.«

Auktionarius trak med en dramatisk gestus tæppet af en stor genstand i udkanten af den lange veranda. Og vel var det lidt ramponeret – en del småskavanker, et makværk af et nyt ben, diverse manglende håndtag og knopper, et par tydelige revner – men alt i alt var det gamle barokskrivebord et imponerende syn.

Det forholdt sig sådan, at Arto Söderstedt havde lagt penge til side. Han havde i al hemmelighed oprettet en speciel konto til lige netop dette skrivebord. Han var ikke til sinds at lade den gamle dame – eller for den sags skyld nogen anden i hele verden – vinde.

»Bud starter ved to tusind,« råbte auktionarius.

Hmmm, tænkte Arto Söderstedt mistænksomt. Auktionarius fortsatte uden at trække vejret:

»Og det er jo en hån mod dette pragtfulde møbel, der meget vel kan have tjent både Goethe og Beethoven, da de skrev deres storværker. Forestil Dem, at *Faust* eller Beethovens *Niende* blev skrevet på denne bordplade og byd derefter.«

Den vindtørre dame rakte hånden op med et fiffigt blik på Söderstedt.

»Fine gæster, ser jeg,« sagde auktionarius og pegede på damen. »To tusind byder fru Laura fra det hæderkronede firma Lauras Antik på Östermalm i Stockholm. Som fru Laura selv ved, er buddet en hån mod hele hendes branche.«

Satans, tænkte Arto Söderstedt, kneb øjnene sammen og så ondt på damen. Nu var han på den.

»Tre tusind,« sagde han, så myndigt han formåede, og rakte hånden i vejret.

»Tre tusind,« sagde auktionarius og pegede på Söderstedt. »Tak for det. Vi stopper selvfølgelig ikke her.«

»Fem,« råbte fru Laura med en helt ny stemme. En professionel stemme.

»Fem et halvt,« lød en stemme lidt omme bag dem. Söderstedt vendte sig om og så en mand i nålestribet habit

og ternet bindeslips i vinterlandskabet. Han var omringet af proffer. Og han havde intet anet.

På den anden side er det vel det, der kendetegner en prof ...

»Kan det virkelig være Deres alvor at byde femhundredlapper for dette mesterstykke?« galede auktionarius fornærmet.

»Seks tusind,« sagde Söderstedt, stadig mere bange for de næste minutter.

»Syv,« replicerede fru Laura uden tøven.

»Otte,« sagde slipsemanden omme bag ryggen.

Åh gud, tænkte Arto Söderstedt og forbandede sin naivitet. Hvordan kunne han tro, at han kunne få skrivebordet for under femten tusind? Det var alt, hvad han havde haft på sin specialkonto, og de penge, han for en sikkerheds skyld havde hævet på familiens budgetkonto, skulle helst ikke røres.

Helst, altså.

Nok helst ikke.

»Ni tusind,« sagde han, og stemmen rungede mærkeligt fremmed ud over roslaggårdens flotte gårdsplads. Snart ville den helt forstumme, snart ville dens ejermand blive nødt til at trække sig tilbage til de hånligt smilende familier og høre på deres ironiske formaninger hele vejen hjem til Södermalm.

Hvilken ynke.

Fandens også at være offentligt ansat i denne skæbnetime.

Fandens også at være politimand.

Han skævede ned til venstre armhule, vel vidende hvad han kunne vente sig fra den absurde fru Laura.

Men hun var der ikke. Og hendes stemme heller ikke.

Han så sig forbløffet rundt i vrimlen, men fru Laura var ikke at se. Det var dybt forvirrende.

»Ti tusind,« gjaldede til gengæld slipsemandens arrogante stemme fra de bageste rækker.

»Elve!« råbte Söderstedt med, hvad han frygtede var hørbar desperation.

Er det ikke sådan noget, man kalder luksusproblemer? tænkte han flygtigt og afventede slipsemandens uundgåelige bud.

Det kom ikke. Der var helt stille.

Ikke en lyd hørtes i den smukke senvintereftermiddag. Ikke en bevægelse aftegnede sig. Tiden var gået i stå. Auktionarius' hammer stod stille i luften. Den hang der som unddraget tidens gang. Hans mund stod på vid gab, som om den rappe tunge aldrig mere skulle sige et ord. Og Arto Söderstedt var overbevist om, at han var død. At det var sådan her, døden så ud. At den afdøde ganske enkelt smutter uden for tiden, mellem to øjeblikke. Man fryses fast i dødsøjeblikket og forbliver sådan for evigt. Hvert sekund, der er gået, er befolket af sjæle, som aldrig kan træde tilbage i tiden. Men en gang imellem, under ganske særlige omstændigheder, kan man ane deres skrig fra det rum hinsides tiden, hvor de for altid er spærret inde i en stivnet kulisseverden.

Døden som stillbillede.

Men nej. Tværtimod, det var et lykkeligt øjeblik. Sådan tog den slags sig ud, nu da han nærmede sig de halvtreds. Det var ikke længere erotiske visioner, hvor to tætomslyngede mennesker samtidig når den samme fabelagtige orgasme. Nej, ikke noget af den slags. Det var barnligt. Hvor meget han end vægrede sig ved at erkende det, var det her en materiel lykke, ja ligefrem materialistisk. Glæden ved tingene.

Det burde have været ambivalent. Det var det ikke. Lykken, da den rapkæftedes ordkaskader vældede frem igen, var fuldstændig ublandet.

»Jamen, kæreste venner,« råbte han. »Skal vi virkelig lade dette pragtfulde egetræsskrivebord gå for sølle elve tusind? Er det et auktionspublikum af denne kaliber værdigt?«

Ja! tænkte Söderstedt og havde nær råbt det. Ja'ets to bogstaver lå nogle øjeblikke og rullede på hans tunge, men til sidst bed han dem i sig. Det var uværdigt.

»Jaja da!« råbte auktionarius. »Tillad mig at lykønske den usædvanlig hvidhårede herre i syvende række. Første ... anden ... og tredje. Solgt.«

Mens Arto Söderstedt med engleagtige skridt banede sig vej gennem menneskevrirmlen, søgte hans blik forgæves en

vis kollega. Han nåede frem, betalte og søgte videre. Viggo, for fanden, tænkte han. Det eneste, jeg har brug for af dig, er din veludviklede muskulatur. Resten blæser vi på, ligesom vi plejer.

Så var han der. Omme bag ryggen. En umiskendelig mandestemme sagde:

»Nå, du fik det?«

Det skråt-indad-og-bagud-trukne ansigt var prydet af et underfundigt smil, som Söderstedt ikke rigtig genkendte. Han blinkede til ham og nikkede mod skrivebordet, hvor tre solide Roslagen-mænd stod og gned hænderne.

»Tag ved,« sagde han bare.

Og Viggo Norlander tog ved. Det var de tre bærere og ikke mindst Arto Söderstedt selv, der havde visse problemer med at løfte det mastodontiske møbel.

»Jubelidiot,« sagde Norlander og baksede af sted med skrivebordet med de tre Roslagen-mænd på slæb. Folkevrimlen skiltes som Det Røde Hav for Moses. Af ren selvopholdelsesdrift.

»*Make a hole!*« brølede han som i en amerikansk ubådsfilm.

Henne ved gavlen blev de forenet med deres familier. Samtlige børn var overdænget med sne. Og mødrene fortsatte deres tilsyneladende endeløse samtale uden at lade sig forstyrre af omverdenen. Den besynderlige skare drejede rundt om gavlen.

På verandatrappen sad en mand i nålestribet habit og ternet bindeslips og gned sig på skinnebenet. Han så op på Söderstedt, løftede hånden og truede med pegefingeren.

»Rent spil næste gang, mine herrer!« råbte han.

Söderstedt stoppede op og så dybt forundret på ham. Til sidst brast han i en skoggerlatter af største kaliber.

Viggo, min Viggo.

Det der underfundige smil ...

Det er måske trods alt ikke kun din veludviklede muskulatur, jeg har brug for.

Viggo Norlander virkede selv fuldstændig uberørt og slæbte sammen med de tre hjælpere skrivebordet over til den gamle Toyota. Söderstedt nåede ikke hen at hjælpe til, da de uden videre hev skrivebordet op på tagbagagebæreren. Derpå hoppede Norlander ind i bilen. Fra førersiden.

Arto Söderstedt stak bærerne en tyver hver til tak og lukkede med en galant håndbevægelse hele familieskaren ind i køretøjet. Damerne værdigede ham ikke et blik. Et kort øjeblik spekulerede han på, om de overhovedet var klar over, hvor de befandt sig.

Han trådte op for at spænde gummiremmene fast. Norlander dukkede frem på den anden side og spændte sine ender fast. De to politimænd udvekslede et kort blik mellem skrivebordets opadstrittende ben.

»Tak,« sagde Arto Söderstedt oprigtigt.

Viggo Norlander smilede underfundigt og sagde:

»Jubelidiot.«

Manden kikkede på sit armbåndsur. Han havde haft det i årtier, og det ville heller ikke svigte ham denne gang.

Den vigtigste.

Han lænede sig frem over rattet og spejdede op og ned ad Skeppargatan. En smuk, blond kvinde i fyrrerne gik forbi med en blå pakke i hånden. Han fulgte hende med øjnene og tænkte et kort øjeblik på en anden smuk, blond kvinde. Hun stod og så ud over en helt lyseblå havbugt med en bæresele på maven, og hun vendte sig om og så ham ind i øjnene med noget, der kun kunne kaldes lykke. Så så han hende med blå-lilla ansigt og øjnene presset halvt ud af øjenhulerne.

Nej. Væk.

En flok kommunalarbejdere i orange overalls kom traskende gennem sjappet, snakkende og grinende. Han ventede, mens de passerede.

Hele planen, alt det, der skulle klappe perfekt, alle de små detaljer – han gennemgik hele scenariet i sit indre. Endnu en gang. En sidste gang for en sikkerheds skyld. Kommunalarbejderne sjuskede langsomt forbi, som levn fra en svunden tid.

Som om han ikke havde nok af den slags.

Derefter lå Skeppargatan øde hen.

Manden med uret steg ud af bilen og gik de få skridt hen til gadedøren. Han tastede koden og var inde. Det var en flot trappeopgang, velrenoveret jugend med tykke tæpper og originale lampeglas. Sådan så den ikke ud sidst. Der var sket meget, siden han henlevede sit skumle liv i denne ejendom.

Han kunne ikke lade være med at holde af disse fornemme Östermalmlejligheder fra årtierne før århundredskiftet. Hvad ville Stockholm være uden dem? Trods alt.

Men han vidste, at skralderummet ikke var lige så fornemt.

Aflukket, som nedstyrtningskakterne mandede ud i, var ikke et sted, hvor lejlighedsejerne nogensinde behøvede at sætte deres ben. De behøvede ikke engang at vide, at det var der. Som om affaldet opløstes og blev til intet, så såre de havde smidt det i skakten. Et mørkt, beskidt, ildelugtende kælder-rum under jorden, som ingen nogensinde skænkede en tanke. Så længe alting fungerede, som det skulle. Så længe der kom en arbejder og umærkeligt ryddede højborgerskabets efter-ladenskaber af vejen.

»Da pengene – som det eksisterende og aktive værdibegreb – forveksler og forbytter alting, så er de selv den almene *forveksling* og *forbytning* af alting, altså den omvendte verden: Forvekslingen og forbytningen af alle naturlige og menneskelige kvaliteter.«

Manden med uret lo pludselig; der kom næsten en lyd over hans læber. Erindringen spiller mennesket mangt et puds. Karl Marx' økonomisk-filosofiske manuskript fra Paris 1844. Ordene, der brændte sig fast, inden det hele blev dogmer og påskud for magtmisbrug og vold.

En flygtig gysen af ubehag, og så så han sig atter omkring. Han gik ned ad trappen, stillede tasken på gulvet foran en dør, rodede mellem bærbare pc'er, brækjern, koben og små hammere, fandt et lille apparat frem og førte spidsen af det ind i låsen. Der lød en kort, hul brummen, og så sprang der noget inde i låsen. Han åbnede døren, smuttede ind og trak den til efter sig. Som om han aldrig havde været der.

Kælderen var forholdsvis pæn, en fattig, men hæderlig fætter til jugendopgangen. Svag jordlugt, dunster af en landlig fortid. I mørket skimtede man endnu en dør, såre prunkløs. Manden med uret gik hen til den og gentog proceduren med apparatet.

Han var inde i skralderummet. Heller ikke her var lugten specielt ubehagelig. Enten blev det hyppigt tomt. Eller også lugtede selv affaldet bedre end andres.

Han krøb sammen bag en af skarnkasserne og gled ind i en velkendt tilstand. Ventetidens. Pulsens faldt, åndedrættet blev

langsommere og hjerneaktiviteten minimeret, al bevægelse ophørte. I de gode gamle dage plejede han at tænke på det som en slags vegeteren. En ekstrem passivitet, der lagde op til en ekstrem aktivitet. Et solsikkefrø i vinterjorden.

Det var efterhånden længe siden. Tiderne var anderledes.

Minutterne gik. Manden med uret sad bomstille. Kroppen husker, den husker alt. Det var det her, han var skabt for. Resten var udenværker. Resten af lortet.

Inde i kroppen tikkede et indre ur. Han kunne næsten nøjes med det. Det gik altid rigtigt.

Men det gjorde armbåndsuret også. Kronometeret. Det var det eneste uden for ham selv, der aldrig svigtede.

I denne den mest svigefulde af alle verdener.

Han så på den smukke, perlemorshvide urskive. Den trådtynde sekundviser tikkede langsomt opad mellem de diamantformede timemarkeringer i urskivens venstre side.

Ti, ni, otte, syv.

Livet, tænkte han. Som det formede sig.

Han så et billede af en blond kvinde, der stod med en bæresele på maven og kikkede ud over en helt lyseblå havbugt.

Fire, tre, to, et.

Det var torsdag den 20. marts, og klokken var præcis 10.40.